

föruneysi barna

Samstarf um stuðning
við uppeldi og nám

Samstarfsverkefni mennta- og barnamálaráðuneytis og
Menntavísindasviðs Háskóla Íslands

ANNA MAGNEA HREINSDÓTTIR, FAGLEGUR STJÓRNANDI
ELSA BORG SVEINSDÓTTIR, VERKEFNASTJÓRI
LÓA GUÐRÚN GÍSLADÓTTIR, AÐJUNKT OG RANNSAKANDI

Föruneysi barna: Samstarf um stuðning við uppeldi og nám

- Stýrihópur, fulltrúar frá:
 - Mennta- og barnamálaráðuneytinu
 - Menntavísindasvið Háskóla Íslands
 - Miðstöð menntunar og skólaþjónustu (MMS)
 - Barna- og fjölskyldustofu (BOFS)

Fagstjóri: Anna Magnea Hreinsdóttir
Verkefnastjóri: Elsa Borg Sveinsdóttir

Markmið þróunarverkefnisins s Föruneyti barna

- Markmið samstarfsverkefnisins Föruneyti barna er að valdefla foreldra og uppalendur í hlutverki sínu og vinna þannig að stuðningi við foreldra um uppeldi og nám barna sinna
- Styrkja grunnþjónustu við fjölskyldur í samræmi við lög um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna nr. 86/2021

Samstarf heimilis og skóla

- Mikilvægur þáttur verkefnisins felst í að efla og styrkja samstarf milli skólasamfélagsins og foreldra með markvissum hætti
- Auka þekkingu og móta leiðir til að styðja við foreldra og kennara
- Vettvangur verkefnisins er innan leikskóla og grunnskóla þar sem foreldrum gefst kostur á að sækja námskeið við upphaf leikskólagöngu og grunnskólagöngu barns síns, speglað sig í öðrum foreldrum og leitað eftir stuðningi frá fagmenntuðu starfsfólki leik-, grunnskóla og skólaþjónustu
- Leiðbeinendur frá leikskólum, grunnskólum og skólaþjónustu fá þjálfun í að leiða námskeið fyrir foreldra
 - Fyrstu leiðbeinendur fá þjálfun í ágúst
 - Fyrstu námskeið fyrir foreldra haldin í haust

Umræður við vettvang

- Lögð er áhersla á farsælt samstarf við leikskóla, grunnskóla og skólaþjónustu
- Reglulegir umræðufundir um hlutverk skólasamfélagsins þegar kemur að foreldrafræðslu og hvernig má ná til þeirra sem sinna uppeldi barna
- Helstu niðurstöður umræðna:
 - Leikskólar og grunnskólar hjartað í verkefninu
 - Mikil þörf á foreldrafræðslu
 - Breyttar venjur – Breyta hugsunarhætti og viðhorfum samfélagsins til foreldrafræðslu
 - Stuðla að þátttöku foreldra
 - Mynda tengsl við foreldra (lykilatriði í farsælu samstarfi við skóla)
 - Helst á skólatíma
 - Hvatar
- **Það hefur verið mjög dýrmætt að hafa aðgang að vísku og reynslu skólasamfélagsins, þau hafa komið með margar gagnlegar ábendingar sem reynast þessu verkefni vel.**

Fræðslunálgun – Incredible years

- Vandað val á námsefnið sem notað yrði í verkefninu
- Námsefnið þurfti að mæta ákveðnum kröfum af okkar hálfu og ráðuneytisins
- Upphaflega horft til The Incredible Years sem hefur reynst vel í mörgum löndum.
- Hluti af stýrihópnum hlaut þjálfun í að leiða The Incredible Years foreldranámsleið í London í október 2023.

- Heyrðum af og kynntumst Invest in Play teyminu í janúar
- Vegna hægrar framþróunar IY tóku þær málin í sínar hendur og þróuðu ný námskeið með þeim breytingum sem foreldrar og leiðbeinendur í IY höfðu kallað eftir í áratug
- Invest in Play er þróað af fagfólki í samstarfi við **The Lego Foundation**
- Teymið er skipað af fagaðilum sem hafa unnið með börnum og fjölskyldum í yfir 25 ár
- Nú þegar hafa 6 önnur lönd valið Invest in Play sem námsefni fyrir sig í stuðningi við foreldra og hafa innleitt námskeiðin eða eru í innleiðingarferli
- *Hluti af stýrihópnum sat leiðbeinandaþjálfun iiP í Manchester í febrúar*

Rannsóknir á Invest in Play

Rannsóknarniðurstöður viðmiðunarannsóknar iiP í DK eru eftirfarandi:

- iiP dró úr hegðunarvandamálum hjá börnum, með sömu áhrifum og TIY
- iiP dró úr streitu foreldra með tvöfaldri áhrifastærð miðað við TIY
- Foreldrar í iiP hópnum voru ánægðari með námsefnið
- Færri lotur voru nauðsynlegar
- Innleiðingarkostnaður iiP var helmingi minni en af kostnaði TIY

Tengjumst í leik – Námsefni verkefnisins

- Námskeið fyrir foreldra framkvæmd á vegum tveggja iiP leiðbeinenda í senn
- Hvert námskeið er 12 vikur, 2 og hálfur tími í senn með 12-15 foreldrum, ásamt eftirfylgni tíma 3 mánuðum síðar
- Byggt á gagnreyndum og sannreyndum aðferðum og meta-analýsu á öllum helstu foreldraprógrömmum heims.
- Dublo kubbararnir hér til vinstri eru myndlíking og vísa í þessar aðferðir sem foreldrar læra og byggja hver á annarri.
- Leikur og jákvæð athygli sem byggja upp tengsl, samskipti sem styðja við nám barna og tilfinninga- og félagsfærni þeirra, umhyggjusöm mörk sem skapa fyrirsjáanleika og öruggan ramma fyrir æskilegan þroska barna, bjargráð sem efla sjálfstjórnun umönnunaraðila og draga úr streitu.

- Námsefni fyrir foreldra og leiðbeinendur er aðgengilegt, staðfært, menningarnæmt, sjálfbært og í takt við tíðarandann
- Kennslufræði byggir á leiðum sem efla sjálfstryggi, meðvitund, sjálfstjórn og samskiptafærni foreldra.
- Til þess eru notuð m.a.: Myndbönd, umræður, ígrundun, hlutverkaleikir/æfingar.
- Myndbönd eru gerð í hverju landi fyrir sig og hafa verið gerð íslensk myndbönd.
- **Myndböndin eru 43 talsins og eru frá tæpri mínútu og upp í 2 mínútur hvert.**

Námsefnið

- Bók fyrir foreldra, vinnubók foreldra, vinnubók leiðbeinenda og handbók leiðbeinenda
- Þýðingar hafa verið gerðar og verið að færa á sniðmát
- Fyrstu eintök koma úr prentun fyrir þjálfun í ágúst
- Bækurnar eru foreldramiðaðar, vandaðar og innihald byggt á rannsóknum

International forum for implementation and research on evidence-based interventions for children

- Alþjóðlegt rannsóknarsamstarf myndað
- Vettvangur til að deila árangri gagnreyndra foreldranámskeiða og læra af hvert öðru
- Við kynntum okkar verkefni; tilurð, tilgang og markmið og framtíðarrannsóknir sem vakti mikla lukku meðal ráðstefnugesta

Akraneskaupstaður - Þróunarsveitarfélag

- Leikskólar og grunnskólar sveitarfélagsins taka þátt í að prufukeyra námskeið fyrir foreldra í haust
- Námskeið haldið fyrir leiðbeinendur í ágúst á Akranesi - 30 þátttakendu
- Fylgst með innleiðingarferlinu með rannsókn
- Handleiðsla fyrir leiðbeinendur
- Ráðuneytið þarf að koma að því að skoða hvernig hægt er að koma þessari vinnu fyrir í skólunum - vinnuframlag þeirra sem taka að sér að halda námskeið
- Námskeið foreldrum að kostnaðarlausu

Foreldrafræðsla og uppeldisráðgjöf

- Meistaránám og viðbótardiplóma við Menntavísindasvið Háskóla Íslands
- Um það bil 42 útskrifaðir og u.þ.b. 15 virkir nemendur, eftir útskrift í júní og um 20+ koma inn í námsleiðina í haust
- Mannskapur og úrræði sem hægt er að nýta betur
 - Upphaflega hugmyndin væri að tengja kennara við verkefnið en er ekki víst að þeir geti borið þungan af vinnunni
 - Gott að þeir séu tengdir og sækja námskeið: Geta nýst í vinnu með börnum
 - Geta saman verið leiðbeinandi 1 og 2
- Í menntun Foreldra- og uppeldisfræðinga er m.a lögð áhersla á ígrundun og umræður byggð á námi fullorðinna
- Einnig er stuðst við myndbönd bæði í hópa- og einstaklingsráðgjöf
- Menntun þeirra og reynsla nýtist því einkar vel í þessu verkefni
- Margir þeirra vinna nú þegar innan skólasamfélagsins

Þjálfun á Íslandi fer fram í ágúst 2024

- Caroline White og Siri Gammelsætter (úr teymi iiP) halda leiðbeinendapjálfun fyrir þátttakendum í skólasamfélagi og farsældarþjónustu Akraness og fleirum daganna 6.-8. ágúst
- Að lokinni þjálfun hafa þátttakendur réttindi og færni til að halda foreldranámskeið iiP og er krafa gerð að þeir haldi námskeið í haust fyrir foreldra og safni gögnum
- Í þjálfuninni er innifalin handleiðsla og áframhaldandi vinnustofur sem eru liður í því að leiðbeinendur geta orðið þjálfarar
- Við stefnum að því að vera komin með íslenska þjálfara vorið 2025 og vera þá orðin sjálfbær

Mögulegur ávinningur

- Hlúð að grunnþjónustu við foreldra og börn: Dýrmætur stuðningur við uppeldi og nám
- Góð tengsl og samband milli foreldris og barns
- Jákvæð samskipti milli foreldris og barns sem yfirfærast til skólans
- Minni streita foreldra
- Foreldrar virkir þátttakendur í uppeldi og námi barna sinna
- Valdefling foreldra og barna
- Bætt velferð barna og minni hegðunarerfiðleikar
 - Börnum og foreldrum líður betur sem yfirfærast til skólans
 - Hlúð að alhliða þroska barna
 - Stutt við félags- og námsfærni og tilfinningastjórnun barna sem yfirfærast t.d. í skólann
- Farsælt samstarf heimilis og skóla

Rannsókn á iiP á Íslandi: Mat og eftirfylgni

- Lóa í doktorsnám við Menntavísindasvið og rannsakar iiP á Íslandi
 - Innanhópasnið og blönduð rannsóknaraðferð
 - Megindleg: Staðlaðir spurningalistar og viðhorfs-könnun
 - Parent stress index (PSI)
 - Multidimensional assessment of parenting skills (MAPS)
 - Eyberg child behaviour (ECBI)
 - Parent social competence scale (SCP)
 - Eru lagðir fyrir í upphafi námskeiðs (v2), við lok námskeiðs (v12), eftir þrjú mánuði (follow-up) og eftir ár (follow-up)
 - Eigindleg: Viðtöl til að öðlast dýpri skilning á upplifun foreldra og leiðbeinenda
 - Alþjóðlegt rannsóknarsamstarf
 - Gögnin geymd í gagnabanka erlendis sem einfaldar samanburð við gögn erlendis
 - Leiðbeinendur fá tafarlausa endurgjöf

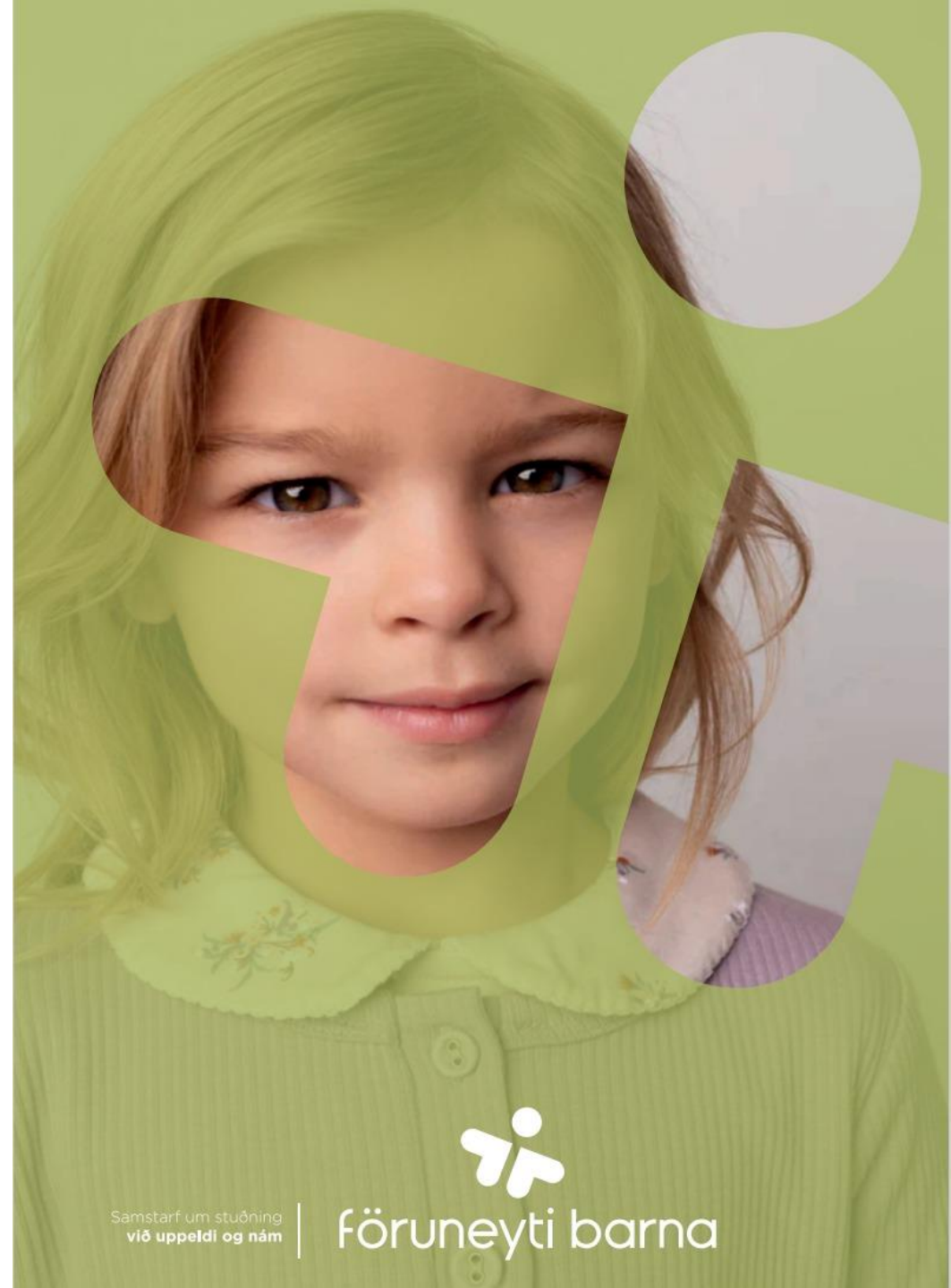

Föruneysi barna

– samstarf um stuðning við uppeldi og nám

Fyrir frekari upplýsingar hafið samband við verkefnastjóra: elsaborg@hi.s

Heimasíða: foruneysibarna.is -í **vinnslu**
Facebook og instagram: [foruneysibarna](https://www.facebook.com/foruneysibarna)

Samstarf um stuðning
við uppeldi og nám

föruneysi barna